

Iwona Białas-Rychlak

Laboratoria Przyszłości w Szkole Podstawowej w Częstkwie

Szkoła Podstawowa w Częstkwie jest niewielką placówką położoną na Kaszubach, w północno-zachodniej części gminy Szemud. W szkole funkcjonuje 9 oddziałów – oddział przedszkolny i 8 oddziałów klas I-VIII. Uczęszcza do niej obecnie 99 uczniów. W 2010 roku placówka obchodziła swoje stulecie.

Działalność szkoły opiera się na połączeniu tradycji z nowoczesnością. Dużą wagę przywiązujemy do obchodzenia różnego rodzaju świąt oraz kultywowania zwyczajów zarówno narodowych, jak i regionalnych. Jednocześnie staramy się, w miarę naszych możliwości, korzystać z wszelkich dostępnych technologii i nowoczesnych narzędzi edukacyjnych. Naszym celem jest stworzenie nowoczesnej szkoły, *opartej na tradycjach, ideach i wartościach*.

Ogromne możliwości w tym zakresie dał nam udział w programie Laboratoria Przyszłości – inicjatywie edukacyjnej realizowanej przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech. W ramach otrzymanego wsparcia finansowego zakupiliśmy wiele sprzętów służących odkrywaniu talentów uczniów, rozwijaniu ich zainteresowań, zdolności oraz kreatywności i umiejętności technicznych. Są to między innymi: długopisy 3D, iPady, statyw, mikroporty, oświetlenie do realizacji nagrań, mikrofon kierunkowy, gimbal, aparat fotograficzny, roboty edukacyjne, nagłośnienie, green screen, klocki do samodzielnej konstrukcji oraz robot wielofunkcyjny Thermomix.

Zakupiony sprzęt wykorzystujemy zarówno na zajęciach lekcyjnych, jak i pozalekcyjnych, a także podczas różnego rodzaju imprez czy uroczystości, w realizacji projektów i programów, a nawet w trakcie przerw międzylekcyjnych. Relacje z naszych działań na bieżąco zamieszczamy na stronie internetowej i profilu społecznościowym szkoły. Dzięki temu można systematycznie obserwować działalność placówki. Rodzice natomiast mają okazję oglądać swoje dzieci podczas różnych aktywności, gdyż do każdego wydarzenia dołączamy fotorelację. Obecnie do tego celu w dużej mierze wykorzystujemy właśnie aparat zakupiony w ramach programu Laboratoria Przyszłości.

Dużym uznaniem wśród uczniów cieszą się zajęcia z robotem wielofunkcyjnym Thermomix. Dzieci bardzo chętnie uczestniczą w różnego rodzaju warsztatach kulinarnych. Tego sprzętu używamy także na lekcjach przedmiotowych, na przykład języka polskiego. Dzieci tworzą przepisy kulinarne, a następnie, korzystając z nich oraz instrukcji obsługi urządzenia, samodzielnie

wykonują rozmaite potrawy. W ten sposób zrobiły już owocowy koktajl i wielkanocną babę. Podczas zajęć z wychowawcą uczniowie piekli gofry i świąteczne pierniczki. Połączenie teorii z praktyką to klucz do edukacyjnego sukcesu. Uczniowie zyskują przekonanie o użyteczności zdobywanej wiedzy, co wpływa na ich aktywność i zaangażowanie. W ten sposób chętniej i skuteczniej przyswajają nowe wiadomości i umiejętności.

W naszej szkole ciągle poszukujemy nowych, ciekawych rozwiązań metodycznych, programowych i organizacyjnych, wprowadzamy różne nowatorskie działania służące zwiększeniu atrakcyjności prowadzonych zajęć oraz wszechstronnemu rozwojowi uczniów. Jedną z innowacji pedagogicznych realizowanych na zajęciach języka polskiego jest „Podwórko Wynalazców”. W ramach tego działania wykorzystujemy między innymi klocki do samodzielnej konstrukcji MuBa-BaO. Uczniowie projektują i budują wymyślonych przez siebie bohaterów oraz ich pojazdy, a następnie tworzą o nich opowieści. W ten sposób powstało już wiele ciekawych prac, z których stworzyliśmy wystawę w szkolnej bibliotece.

Szkolna świetlica kojarzy się z miejscem, w którym uczniowie spędzają czas przed lekcjami i po nich. Jednak jej istotną funkcją, poza zapewnieniem opieki i bezpieczeństwa, powinno być również wspieranie rozwoju dziecka, kształtowanie jego postaw, odkrywanie oraz rozwijanie zainteresowań i uzdolnień. W naszej szkole podczas zajęć świetlicowych uczniowie uczestniczą w różnego rodzaju działaniach, podczas których bardzo często wykorzystujemy właśnie urządzenia zakupione w ramach programu Laboratoria Przyszłości. W obecnym roku szkolnym bierzemy udział w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym pt. „Świetliczaki na tropie... kolorów Świata”. Dzieci wirtualnie zwiedzają poszczególne kontynenty i wykonują rozmaite zadania. Korzystając z iPadów, zdobywają wiadomości na temat wybranych regionów świata, ciekawych miejsc, ludności zamieszkującej różne kraje oraz żyjących w nich roślinach czy zwierzętach. Następnie na tej podstawie wykonują ciekawe prace plastyczne. Zdobytą wiedzę dzielą się z innymi uczniami, wieszając swoje prace na gazetce czy dodając je do zasobów szkolnej świetlicy. W ten sposób powstały między innymi: plakaty z ciekawostkami o słońcach, tekturowe bumerangi, projekty tradycyjnego japońskiego stroju – kimono, Japonki wykonane techniką origami oraz gra „Memory” z wybranymi przez uczniów flagami państw.

Jesienią, podczas zajęć świetlicowych, realizowaliśmy również projekt pt. „Jabłko”. W ramach tego przedsięwzięcia uczniowie wykonywali różne zadania, wykorzystując sprzęty zakupione dzięki udziałowi w programie Laboratoria Przyszłości. Zebrali jabłka z naszego szkolnego sadu, następnie, używając wielofunkcyjnego robota kuchennego Thermomix, przetwarzali je, robiąc sok i mus jabłkowy. Obserwowali również pod mikroskopem owoce i liście jabłoni oraz tworzyli prace plastyczne związane z jabłkiem. Robili też zdjęcia iPadem w szkolnym ogrodzie, a następnie edytowali je, korzystając z różnych programów graficznych.

Ważną rolę w naszej szkole odgrywa edukacja teatralna. Uczniowie poznają różne formy teatru i tworzą rozmaite sztuki. Przygotowujemy wiele przedstawień, które prezentujemy podczas wydarzeń i uroczystości zarówno szkolnych, jak i lokalnych. Wykorzystujemy do tego sprzęty zakupione w ramach programu Laboratoria Przyszłości (nagłośnienie, iPady, green screen, oświetlenie). Tworzenie od podstaw sztuki teatralnej ma ogromny wpływ na rozwój młodego człowieka. W ten sposób między innymi kształtujemy jego wrażliwość, ćwiczymy pamięć i wymowę, rozwijamy kreatywność i zdolności manualne. Uczniowie poprzez zabawę zdobywają wiedzę dotyczącą funkcjonowania teatru, uczą się współpracy, a przezwyciężanie własnych słabości i osiąganie sukcesów podnosi ich samoocenę oraz poczucie własnej wartości. W obecnym roku szkolnym uczniowie wystąpili między innymi podczas kiermaszu bożonarodzeniowego, Szemudzkich Targów Artystycznych – Mikołajki 2022, Dnia Otwartego Centrum Samorządowego w Szemudzie i Święta Narodowego Trzeciego Maja.

Przygotowaliśmy również przedstawienie kukielkowe pt. „Czytajmy bajki”, którego przesłaniem była zachęta do czytania bajek i baśni wypieranych przez komputery i telefony. To przedsięwzięcie realizowane było w kilku etapach: próby głosowe, nagranie filmu, obróbka w programie, emisja filmu przed publicznością. Stworzyliśmy też kilka przedstawień w formie teatru cieni. Uczniowie klasy VI w miniaturowym wydaniu teatru cieni zaprezentowali dzieciom z oddziału przedszkolnego „Bajkę o rybaku i złotej rybce”. Zwieńczeniem wydarzenia było wspólne sformułowanie morału: „Warto doceniać to, co mamy”. Z kolei uczniowie klasy VIII, za pomocą teatru cieni, wcielając się w poszczególnych uczestników drogi krzyżowej, przedstawili ostatnie *chwile* ziemskiego życia Jezusa. *Spektakl wywarł na publiczności – społeczności szkolnej ogromne wrażenie. To było niesamowite przeżycie.*

Często podczas lekcji wykorzystujemy długopisy 3D. Jest to dla uczniów niezwykle atrakcyjna metoda pracy. Używanie tego sprzętu rozwija kreatywność, wyobraźnię, sprawność manualną oraz precyzję i dokładność. Uczy cierpliwości i planowania. Długopisy 3D wykorzystujemy na przykład podczas zajęć języka polskiego. Uczniowie z ich pomocą tworzą lekturowe lapbooki. W ten sposób pracowali między innymi z książkami: „Opowieści z Narnii”, „W pustyni i w puszczy”, „Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi”. Długopisy 3D przydały się również podczas omawiania utworu „Chłopcy z Placu Broni”, a konkretniej przy tworzeniu makiety placu.

Długopisów 3D używamy także na innych lekcjach. Uczniowie klasy V i VI, podczas zajęć historii i kultury Kaszubów, za pomocą długopisów 3D wykonali symbole Kaszub – flagę i herb. Podczas przygotowań do kiermaszu bożonarodzeniowego wykorzystaliśmy ten

sprzęt do stworzenia świątecznych ozdób. Długopisy 3D świetnie sprawdzają się na zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych. Korzystanie z tych narzędzi rozwija wyobraźnię, wspomaga aktywność motoryczną, jest dobrym sposobem na skupienie uwagi i doskonałym treningiem koncentracji.

Ogromną radość sprawiają naszym uczniom zajęcia robotyki. Pracujemy z robotami edukacyjnymi – GeniBotami. Przy pomocy kart do kodowania dzieci układają własny program, a następnie robot wykonuje określoną w ten sposób sekwencję poleceń. Sterowanie robotem dostarcza uczniom wielu wrażeń. To dla nich świetna zabawa, która kształtuje kreatywność, uczy cierpliwości i analitycznego myślenia.

Nowoczesne technologie wykorzystujemy nie tylko na różnego rodzaju zajęciach, ale także podczas przerw międzylekcyjnych. Staramy się, aby uczniowie spędzali ten czas w atrakcyjny sposób, dlatego dajemy im możliwość realizacji własnych inicjatyw. Podczas długich przerw, korzystając z mobilnego głośnika, słuchają muzyki, uczą się układów zumbi, biorą udział w rozmaitych zabawach. Warto dodać, że te wszystkie aktywności realizowane podczas przerw planują, przygotowują i prowadzą chętni uczniowie. Nauczyciele pełnią tu jedynie rolę wspierającą. Taka organizacja wybranych przerw wpływa na zaangażowanie uczniów, wzrost ich samooceny oraz wzmocnienie poczucia własnej wartości. Przyczynia się także do tworzenia pozytywnych relacji rówieśniczych i integracji społeczności szkolnej. Dzieci miło i aktywnie spędzają czas, a jednocześnie rozwijają koordynację wzrokowo-ruchowo-słuchową, kreatywność i sprawność fizyczną.

13 kwietnia 2023 roku naszą szkołę odwiedzili edukatorzy Mobilnych Laboratoriów Przyszłości, którzy poprowadzili bezpłatne warsztaty dla uczniów z wykorzystywania najnowszych technologii. W zajęciach prowadzonych równoległe przez dwóch ekspertów

uczestniczyły dzieci z klas III-VIII. Warsztaty z robotyki i programowania z LEGO Education SPIKE oraz robotami Dash odbyły się w klasach III-V. Uczniowie dowiedzieli się, jak działają roboty i mieli możliwość spróbowania swoich sił w programowaniu. W trakcie warsztatów dzieci rozwijały kreatywność, umiejętność logicznego myślenia i precyzyjnego prezentowania swoich myśli, a także zdolność współpracy. Możliwość obserwowania na żywo robotów wykonujących polecenia była dla nich świetną zabawą. Uczniowie z klas VI-VIII wzięli udział w zajęciach z wykorzystaniem okularów Class VR. Młodzież dowiedziała się, czym jest rozszerzona rzeczywistość i do czego można ją wykorzystać. Następnie, po założeniu gogli VR, każdy miał możliwość znalezienia się w niedostępnych miejscach oraz doświadczenia symulacji niecodziennych aktywności, których nie mógłby wykonać w prawdziwym życiu. Ta niesamowita technologia dostarczyła wszystkim niezapomnianych wrażeń.

Udział w programie Laboratoria Przyszłości z pewnością przyczynił się do poprawy jakości pracy naszej szkoły. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu mogliśmy zakupić sprzęt, który pozwala na zwiększenie atrakcyjności prowadzonych zajęć, umożliwia rozwój zainteresowań i zdolności naszych uczniów oraz kształcenie ich umiejętności praktycznych. Staramy się jak najpełniej wykorzystywać możliwości nabytego wyposażenia, dlatego szkolimy się w tym zakresie, wymieniamy doświadczeniami, bierzemy udział w rozmaitych programach i projektach. Wszystkie podejmowane przez nas działania można na bieżąco obserwować na stronie internetowej i profilu społecznościowym naszej szkoły, do czego serdecznie zachęcamy.

Iwona Białas-Rychlak

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Częstkwie.

